

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA NNE

KIKAO CHA NANE

06 FEBRUARI, 2019

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA NNE

KIKAO CHA NANE – TAREHE 06 FEBRUARI, 2019

I. DUA:

II. HATI ZA KWASILISHA MEZANI:

**MWENYEKITI WA KAMATI YA KUDUMU YA
BUNGE YA MAMBO YA NJE, ULINZI NA
USALAMA:**

Taarifa ya Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Mambo ya Nje, Ulinzi na Usalama kuhusu Shughuli za Kamati kwa Mwaka 2018.

**MWENYEKITI WA KAMATI YA KUDUMU YA
BUNGE YA NISHATI NA MADINI:**

Taarifa ya Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Nishati na Madini kuhusu Shughuli za Kamati kwa Mwaka 2018.

III. MASWALI:

OFISI YA WAZIRI MKUU:

85. MHESHIMIWA SHABANI OMAR SHEKILINDI (LUSHOTO):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri Mkuu:-
Kuendesha bodaboda ni ajira kama zilivyo
ajira nyingine nchini:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kuwajengea
uwezo Vijana hao ili kuifanya kazi hiyo iwe
rasmi na yenyewe kutambulika kama kazi
nyingine zozote.

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

86. MHESHIMIWA GEORGE MALIMA LUBELEJE (MPWAPWA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi
ya Rais (TAMISEMI):- Waheshimiwa
Madiwani wana majukumu mengi ya kufanya
katika Kata zao; na posho wanayolipwa kwa
mwezi hailingani kabisa na majukumu yao na
ni ndogo sana:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kuongeza posho ya Waheshimiwa Madiwani.

OFISI YA MAKAMU WA RAIS (MUUNGANO NA MAZINGIRA):

87. MHESHIMIWA HAWA ABDULRAHMAN GHASIA (MTWARA VIJIJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Makamu wa Rais (Muungano na Mazingira):-

Je, ni lini Serikali itakarabati mifereji ya maji ya mvua na kuta za mito inayoingiza maji ya bahari katika Mji wa Mikindani ili kuirejesha katika hali yake ya awali.

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI • NA MAWASILIANO:

88. MHESHIMIWA LUCIA MICHAEL MLOWE (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Uwanja wa Ndege wa Njombe umekuwa kero kwa Wananchi kwani upo katikati ya Mji na haujakarabatiwa kwa muda mrefu matokeo yake uwanja huo umejaa barabara hizo. Aidha, watu wanaopita

katika barabara hizo zisizo rasmi hukamatwa na kutozwa faini:-

Je, ni nini mkakati wa Serikali juu ya Uwanja huo ili kupunguza kero kwa Wananchi hao.

WIZARA YA KILIMO:

89. MHESHIMIWA NASSOR SULEIMAN OMAR (ZIWANI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kilimo:-
Kilimo cha mazao ya viungo vyatya chakula ni biashara yenye tija kubwa duniani kwa sasa:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kuhamasisha kilimo hicho hapa nchini.

90. MHESHIMIWA MARTIN MTONDA MSUHA (MBINGA VIJIJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kilimo:-

- (a) Je, ni lini Serikali ilifanya utafiti wa gharama za uzalishaji wa Kahawa Wilayani Mbinga kwa mara ya mwisho;
- (b) Je, utafiti huo ulibaini kilo moja ya Kahawa Kavu inazalishwa kwa gharama gani.

91. MHESHIMIWA BERNADETA KASABAGO MUSHASHU (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kilimo:-
Kahawa ni zao la biashara na la kimkakati
ingawa kwa miaka kadhaa bei ya zao hilo
imeendelea kuwa chini:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kuinua zao
hilo Mkoani Kagera ikiwemo kupandisha bei ili
kumnufaisha Mkulima.

**WIZARA YA AFYA, MAENDELEO YA JAMII,
JINSIA WAZEE NA WATOTO:**

**92. MHESHIMIWA GRACE VICTOR TENDEGA
(VITI MAALUM):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Afya,
Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na
Watoto:- Sera ya Afya imebainisha makundi
yenye msamaha wa matibabu ambayo ni
Wazee kuanzia miaka 60 na kuendelea,
Watoto chini ya miaka 5, Watoto wanaoishi na
TB na UKIMWI:-

Je, ni lini Serikali itaweka Watu wenyewe
Ulemavu kuwa mionganini mwa wanaohitaji
msamaha wa gharama za matibabu.

WIZARA YA MADINI:

**93. MHESHIMIWA LIVINGSTONE JOSEPH
LUSINDE (MTERA):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Madini:- Wakazi wa Kitongoji cha Mafwungu kilichopo katika Kijiji cha Uangali Kata ya Manda wanajishughulisha na uchimbaji wa madini:- Je, Serikali ina mkakati gani wa kuwawezesha wakazi hao ili shughuli zao za uchimbaji ziwe za ufanisi na zenye tija.

WIZARA YA NISHATI:

94. MHESHIMIWA YAHAYA OMARY MASSARE (MANYONI MAGHARIBI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nishati:- Mji wa Itigi unakuwa kwa kasi na umeme umeenda Vijiji vya Lulanga, Itagata, Ukimbu, Chabutwa, Mtakuja, Makale na Mitundu ambapo ni kilomita 71; kwenda Itigi hadi Mwamagembe ni zaidi ya kilomita 130:-

- (a) Je, Serikali haioni ni vema sasa kuipa TANESCO hadhi ya Kiwilaya katika Wilaya ya Itigi;
- (b) Je, Serikali ina mpango gani wa kuongeza Watumishi wa Shirika la Umeme katika Jimbo la Manyoni Magharibi.

95. MHESHIMIWA HASNA SUDI KATUNDA MWILIMA (KIGOMA KUSINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nishati:- Tarafa ya Nguruka ina wakazi zaidi ya 100,000 na ndio kitovu cha biashara:-

- (a) Je, Serikali haioni umuhimu wa kupeleka umeme wa *Grid* ya Taifa kutoka Usinge Wilaya ya Kaliuwa;
- (b) Wakazi wa Kata za Mwambao, Sunuka, Kaliya, Buhigu, Igalula, Haramba na Sigunga hawana umeme na Jiografia ya kuwaunganishia umeme kutoka Uvinza ni ngumu; Je, Serikali haioni umuhimu wa kupeleka umeme kutoka Mpanda, Mwese kwenda Kata ya Kaliye ili iwe rahisi kuzipitia Kata zingine.

WIZARA YA ARDHI, NYUMBA NA MAENDELEO YA MAKAZI:

96. MHESHIMIWA RUTH HIYOB MOLLEL (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi:- Ardhi ni rasilimali ya msingi katika nchi ye yote duniani

na tamaa ya kupora ardhi imesababisha migogoro na vita:-

- (a) Je, Serikali ilitenga bajeti kiasi gani kuanzia mwaka 2010 – 2015 kwa ajili ya kupima matumizi ya ardhi;
- (b) Je, kati ya kilomita za mraba 945,000 za Tanzania ni eneo kiasi gani limepimwa hadi Desemba 2015.

WIZARA YA MAJI:

97. MHESHIMIWA HAWA MCHAFU CHAKOMA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji:- Kuna miradi mikubwa ya maji katika Halmashauri ya Wilaya ya Kibaha ambayo hadi sasa haijakamilika. Miradi hiyo ipo Kijiji cha Mperamumbi Kata ya Kwala, Kijiji cha Boki Mnemera Kata ya Bokomnemera, Kijiji cha Vukunti Kata ya Mlandizi na Kijiji cha Dutumi Kata ya Dutumi:-

Je, ni lini miradi hiyo itakamilika ili kuwaleta matumaini Wananchi wa maeneo hayo hususani Akina Mama.

WIZARA YA VIWANDA NA BIASHARA:

98. MHESHIMIWA DKT. STEPHEN LEMOMO KIRUSWA (LONGIDO):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Viwanda na Biashara:-

Je, Serikali ina mkakati gani wa kujenga Kiwanda cha Kusindika Nyanya katika maeneo ya Mto Ngarenanyuki.

WIZARA YA FEDHA NA MIPANGO:

99. MHESHIMIWA DEOGRATIAS FRANCIS NGALAWA (LUDEWA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Fedha na Mipango:-

Je, ni lini Serikali itaanzisha Kituo cha Forodha katika Bandari ya Manda Ludewa ili kurahisisha huduma kwa Wananchi wanaoenda nchi jirani hasa kwa shughuli za biashara.

WIZARA YA MAMBO YA NDANI YA NCHI:

100. MHESHIMIWA FELISTER ALOYCE BURA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Mambo ya Ndani ya Nchi:- Kituo cha Polisi Chipanga kilijengwa kwa nguvu za Wananchi takribani miaka 13 iliyopita:-

Je, ni lini Kituo hicho kitafunguliwa na kutoa huduma kwa Wananchi.

IV. KAULI ZA MAWAZIRI:

WAZIRI WA MAMBO YA NDANI YA NCHI:

V. HOJA ZA KAMATI:

MWENYEKITI WA KAMATI YA KUDUMU YA BUNGE YA MAMBO YA NJE, ULINZI NA USALAMA:

Kwamba, Bunge sasa lipokee na kukubali Taarifa ya Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Mambo ya Nje, Ulinzi na Usalama kuhusu Shughuli za Kamati kwa Mwaka 2018.

MWENYEKITI WA KAMATI YA KUDUMU YA BUNGE YA NISHATI NA MADINI:

Kwamba, Bunge sasa lipokee na kukubali Taarifa ya Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Nishati na Madini kuhusu Shughuli za Kamati kwa Mwaka 2018.

**DODOMA
06 FEBRUARI, 2019**

**S. KAGAIGAI
KATIBU WA BUNGE**